

ISMAIL SAYMAZ • **Sifir Tolerans**

İSMAIL SAYMAZ Rize'de, 11 Temmuz 1980'de doğdu. Halen gazetecilik üzerine yüksek lisans eğitimini sürdürdüğü Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesi'ni bitirdi. Gazeteciliğe Rize'de başladı. Konya ve İstanbul'da yerel gazetecilik yaptı. Mayıs 2002'den beri *Radikal* gazetesinde muhabir olarak çalışıyor; insan hakkı ihlalleri, düşünce ve ifade hürriyeti üzerine haberlere imza atıyor. Saymaz, başta Erzincan Davası olmak üzere, haberleri nedeniyle yirmiyeye yakın davada yüz yılı aşkın hapis cezası istemiyle yargılandı.

Kitapları: *Postmodern Cihad / Tarikat, Siyaset, Adalet Üçgeninde Erzincan Davası* (Kalkedon), *Hanefi Yoldaş / Gizli Örgüt Nasıl Çökertilir?* (Kalkedon), *Nefret / Malatya: Bir Milli Mutabakat Cinayeti* (Kalkedon), *Oğlumun Öldürdümüz Arz Ederim / 12 Eylül'ün Beş Öyküsü* (Postacı Yayınevi).

Ödülleri: İstanbul Tabipler Odası Basında Sağlık Ödülü (2009), Metin Göktepe Jüri Özel Ödülü (2010), Türkiye Gazeteciler Cemiyeti Basın Özgürlüğü Ödülü (2010), İnsan Hakları Derneği İstanbul Şubesi Ayşenur Zarakolu Basın Özgürlüğü Ödülü (2011), Türkiye Gazeteciler Cemiyeti Yılın Söyleşisi Ödülü (2012), Türkiye Yayıncılar Birliği Düşünce ve İfade Özgürlüğü Ödülü (2012).

İletişim Yayınları 1805 • Bugünün Kitapları 141

ISBN-13: 978-975-05-1105-9

© 2012 İletişim Yayıncılık A. Ş.

1. BASKI 2012, İstanbul

EDITÖR Kıvanç Koçak

KAPAK Suat Aysu

FOTOĞRAFLAR İsmail Saymaz Arşivi

UYGULAMA Hüsnü Abbas

DÜZELTİ Oben Üçke

BASKI ve *CLT* Sena Ofset · SERTİFİKA NO. 12064

Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi B Blok 6. Kat No. 4NB 7-9-11

Topkapı 34010 İstanbul Tel: 212.613 03 21

İletişim Yayınları · SERTİFİKA NO. 10721

Binbirdirek Meydanı Sokak İletişim Han No. 7 Çağaloğlu 34122 İstanbul

Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58

e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

İSMAİL SAYMAZ

Polisin Eline Düşünce

Sıfır Tolerans

Kardeřlerim Özlem ve Ođuz Saymaz'a...

*"...başarısız boktan bir kış geçirdik
kanımız bile doğru dürüst akmadı
bir sürü çocuęu öldürdüler..."*

Turgut Uyar

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ	13
--------------------	----

GİRİŞ	17
AYTEKİN'DEN SONRA.....	17

BİRİNCİ BÖLÜM

POLİS ŞİDDETİNİN KISA TARİHİ	25
12 EYLÜL'DEN BUGÜNE.....	26
ANAYASAYA SİLAH DOĞRULTMAK.....	30
"EVRENSEL HUKUKA AYKIRI".....	34
BEŞ YILDA 127 KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ.....	38

İKİNCİ BÖLÜM

BEYOĞLU'NDA ŞİDDET	45
OKUTE'NİN ÖYKÜSÜ.....	46
19 DAKİKA.....	50
KOKAİNİ POLİS Mİ KOYDU?.....	55
NİJERYA: TÜRK POLİSİ İŞKENCECİ VE RÜŞVETÇİ.....	62
MONA MUSA OPERASYONU.....	66
"İSTENMEYEN MİSAFİRLER".....	71

COP ŞEKLİNDE EKİMOZ	76
"DÜNYAYI GEZDİM, BÖYLESİNİ GÖRMEDİM"	82
DALAK MI, ONUR MU?	86
"HRANT DİNK YANDAŞI"NA KURŞUN	90
KOLÇAKLI KOLTUK DAVASI	99
SUSURLUK'TAN BEYOĞLU'NA: YUSUF YÜKSEL	103
TBMM: İŞKENCECİLER KORUNUYOR	108
TİM 3'ÜN 2 NUMARASI	116
"BİLİNEN MÜDÜR"ÜN SİSTEMİ	119
KARAKOLDA TECAVÜZ	121
İKİ SAYFALIK EVRAKIN HİKÂYESİ	124
DEVLET BULAMADI, AVUKAT BULDU	130
"OKEY, EGO TATMİNİNE KURBAN GİTTİ"	135

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

KARAKOLDA ŞİDDET	143
DÖRT STEPNE, BİR CAN... ..	144
KAMERA BOZUK, GÖZALTI KAYDI YOK	151
HAREM'DEN KALKAN OTOBÜS	155
"BEN AZILI GERİLLAYIM' DEDİ AMİRİM!"	161
KARABAĞLAR'DA İCRAİ REZALET	163
NAKLEN DAYAĞA TERFİ	165

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

SOKAKTA ŞİDDET	171
BİR TEKMEYE BİR FEYZULLAH	172
POLİSE TAHLİYE, AĞABEYE HAPİS	176
SAHTE TANIK TEDARİK EDİLİR!	179
ARKADAŞ DAYANIŞMASI	184
SONER'İN ÖMRÜ: 49.551 LİRA 99 KURUŞ	191
MODA'DA BİR AVUKAT	195
"SOKAK KEDİSİ"NE KURŞUN	197
ÖMÜR BOYU YÜRÜYEMEYECEK	201
HAMİLEYİ HASTANEYE YETİŞTİRİRKEN... ..	206
"ABİ, SIKMAYIN" DEDIĞİ HALDE... ..	207
BU POLİSLER NEREYE SIKIYOR?	212

BEŞİNCİ BÖLÜM

“DUR” İHTARI	219
BARAN'I VUR, DELİLİ ÖRT.....	220
KURŞUNUN KASTI YOK, YUMURTANIN VAR!.....	224
MAHKEME: “HEP AYNI NUMARA!”.....	232
SADECE KAÇIYORDU, ÖLDÜRÜLDÜ.....	236

ALTINCI BÖLÜM

EYLEMDE ŞİDDET	247
FERHAT İLE ENGİN.....	248
BİR TEK KURŞUNUN PARASI İSTEMEDİLER.....	252
AYAKLARA “BAŞ” OLMA FATURASI: GAZ VE COP.....	260
O DİPÇİK KASITLI DEĞİLMİŞ.....	271
POLİSEVİ TUVALETİNDE KOVANIN NE İŞİ VAR?.....	273
ÜLKÜCÜ SAMET “SIK” DEDİ, SIKTI.....	276
GİZLİ TANIK: ATEŞ ETTİ VE KAÇTI.....	279
“KÜRTLERİ BAŞIMIZA BELA ETTİNİZ MERKEZ!”.....	283
TUTANAK YALANLARI.....	286
TAHLİYE İÇİN SKANDAL FORMÜL.....	291
ŞERZAN KURT TERÖR ÖRGÜTÜ.....	296
SAMET HABER ELEMANI MIYDI?.....	301
DEVLET: “GİTMESEYDİ VURULMAZDI”.....	302

YEDİNCİ BÖLÜM

KUŞKULU ÖLÜM	311
BİR GARİP İNTİHAR ÖYKÜSÜ.....	312
KARAKOLDA BİR ŞEHİT.....	315
ONUR İNCİNDİĞİNDE... ..	322

SUNUŞ

Polis Vazife ve Salahiyetleri Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair 5681 Sayılı Kanun'un 14 Haziran 2007'de yürürlüğe girmesinden bugüne beş yıl geçti. “Kapkaç ve terör” suçlarında polisin elini güçlendirmek” diye gerekçelendirilen bu yasa değişikliği ile polis, 90'ların “yargısız infaz uygulamasını 2000'lerde adeta bir “hak” olarak elde etti.

Kendisine yönelmiş alelade bir itirazda bile silahına davranması yasal hale getirilen polis, bu sayede “Dur'maksızın ateş etti. Bazen “Dur” ihtarına uymadığı iddia edilen trafikte seyir halindeki bir genç, bazen “Dağılın” uyarısını dikkate almadığı öne sürülen bir gösterici, bazen de polise direnen bir yurttaş kurşunların hedefi oldu.

Polis, aynı yasanın tanıdığı “Durdurma, Arama ve Kimlik Sorma” yetkisini de fütursuz bir iştahla kullanıyor. Başta Kürt yurttaşlar olmak üzere, polisin deyim yerindeyse “tipini beğenmediği” kim varsa şiddete maruz kaldı ve kalmaya devam ediyor. Gözaltı kararına direnmenin ve kimlik göstermemenin bedeli kimi zaman ölüm bile olabiliyor.

Demokrasi güçlerinin otuz yıllık mücadelesi ve Türkiye'nin AB yönelimi sayesinde karakolda elektrik verilmesi, askıya alınmak ve tazyikli suya maruz bırakılmak gibi kaba işkence yöntem-

leri tarihe karıştırken polis şiddeti karakoldan sokağa taşı. Böylece “kayıt dışı gözaltı ve işkence” uygulamasıyla tanışılmış oldu.

PVSK'nın değiştirildiği 2007 yılı ile Ekim 2012 arasında 127 kişi “Dur” ihtarına uymadığı, polisle çatıştığı veya onlara didrendiği iddiasıyla öldürüldü. Kimileri hedef gözetilerek, dövülerek, biber gazına veya kapsülüne maruz kalarak can verdi. Kimileri de, iddialara göre, karakolda intihar etti veya intihara sürüklendi.

Sıfır Tolerans, PSVK ile tanınan “yargısız infaz” hakkını sayısız olay içinden sadece otuz beş örnek dava ve soruşturma dosyasıyla anlatıyor. İstanbul, Ankara, İzmir, Antalya, Aydın, Hakkâri, Diyarbakır, Muğla ve Yalova'da meydana gelen bu otuz beş adli olaydan on beşi, Festus Okey'den Şerzan Kurt'a, sonu ölümle biten polis şiddeti örneklerini içeriyor. Diğer yirmi dosyada ise yaralamalı polis şiddeti örneklerine yer veriliyor. Bunlar arasında, polis kurşunuyla felç bırakılan Ferhat Gerçek ve Yasin Kırbaş'ın yanı sıra, dipçikle ve tekmeyle sakat bırakılanlar var.

Sadece polis tutanakları, fezlekeler ve iddianameler değil, Türkiye Büyük Millet Meclisi, Türkiye İnsan Hakları Vakfı, İnsan Hakları Derneği, Helsinki Yurttaşlar Derneği ve İnsan Hakları İzleme Örgütü'nün işkence ve kötü muamele konulu raporları da *Sıfır Tolerans*'ın başlıca kaynakları arasında yer alıyor. Kitapta yer verilen polis tutanakları, fezlekeler ve iddianameler aslına uygun ve maddi hatalara dokunulmayarak yayımlandı.

Tüm bu dosyalar gösteriyor ki, “duraksamadan” ateş edip copuna veya biber gazına davranan ya da “orantılı güç” (!) kullanan polis, ölümden ve yaralamadan sonra delilleri yok edip değiştiriyor, geriye dönük belge düzenliyor, sahte delil ve tanık icat ediyor ve yargı sürecini sekteye uğrattıyor. Yargı da, birkaç saygın örnek hariç, cinayet işleyen polise mümkün olduğunca az ceza vermenin ve tutuksuz yargılamanın yollarını arıyor.

AKP iktidarının Türkiye'ye “armağan” ettiği yeni PVSK, bütün bir toplumun “zabıta marifetiyle derdest” edilmesidir. Böy-

lece değil demokratik örgütlü tepki, en basit insani tepki bile direniş sayılarak silahla kırılabilir. Polis, anayasaya ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelere rağmen "öldürme" yetkisiyle kuşatılmıştır. PVSK değiştirilmedikçe yaşam hakkı tehdit altındadır. Çünkü çekilen tetiğin, kaldırılan copun, sıkılan gazın ve atılan tekmenin ucunda bütün Türkiye vardır.

2 Ekim 2012, Kurtuluş/Istanbul